

KRKONOŠE

TUNDRA V SRDCI EVROPY

člověk a příroda

Krkonoše – tundra v srdci Evropy

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2016

Text: kolektiv autorů

Illustrace: kolektiv autorů

Grafická úprava: Michaela Hrbová

© 2016, Správa Krkonošského národního parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

Vytištěno na papíře původem z lesů s certifikátem FSC, kde se hospodaří sociálně
a ekologicky šetrným způsobem podle stanovených standardů.

ISBN 978-80-7535-032-9

Krkonoše – tundra v srdci Evropy. Vrchlabí: Správa KRNAP, 2016.
ISBN 978-80-7535-032-9.

Neprodejné

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska.
Supported by grant from Iceland, Liechtenstein and Norway.

KRKONOŠE

TUNDRA V SRDCI EVROPY

KOLEKTIV AUTORŮ

**TUNDRA
V SRDCI
EVROPY**

TUNDRA
V SRDCI
EVROPY

ÚVODNÍ SLOVO

Krkonoše – známé též jako ostrov tundry uprostřed Evropy – jsou unikátní mozaikou horských ekosystémů. Svaly hor osídlují horské lesy a louky, horní partie plochých hřebenů porůstají borovice kleč, alpínské trávníky a rašelinná společenstva. Druhou výjimečností a krajinnou hodnotou byly v roce 1963 vyhlášeny národním parkem. Jsou tak nejstarším národním parkem České republiky.

Díky unikátním přírodním podmínkám se v Krkonoších vytvořila a uchovala oblast arkto-alpínské tundry, která je přírodní klenotnicí toho nejcennějšího, s čím se lze v našich horách setkat. Příběh vzniku arkto-alpínské tundry je jedinečný. V období čtvrtohorního zalednění postupoval ze severu ledovcový štít, s nímž pronikala až do střední Evropy severská tundra. Hřebeny hor se staly křízovatkou, na které došlo ke sbližení severské a alpské přírody. Když se později výrazně oteplilo, ledovce opět ustoupily k severu nebo do vysokých poloh Alp. V té době se nejvyšší hřebeny Krkonoš staly ostrovem, který od ostatních pohoří dělily rozlehlé středoevropské lesy. V dlouhodobé izolaci se zde ocitlo mnoho

zástupců flóry a fauny dávných dob ledových. Unikátů, které si zaslouží naši pozornost a ochranu.

Úkolem a cílem Správy Krkonošského národního parku je ochrana přírody Krkonoš. Nástrojem, který k tomu ve značné míře využíváme, je komunikace s veřejností. Dlouhodobě se snažíme místním obyvatelům a návštěvníkům pomocí různých komunikačních aktivit vysvětlit a připomenout, v čem spočívá hodnota národního parku a proč je nutné jej chránit. Krkonošská tundra je bez debat hlavním důvodem, proč v Krkonoších národní park máme. I proto jsme v září 2015 díky grantu fondů zemí EHS – Islandu, Lichtenštejnska a Norska realizovali reklamní kampaň Krkonoše – tundra v srdci Evropy, která měla za cíl ukázat veřejnosti, že v Krkonoších máme něco tak vzácného, že to nenajde nikde jinde na světě, a proto je musíme chránit podobně, jako chráníme třeba historické památky.

Výsledkem této kampaně bylo mimo jiné množství básniček a ilustrací dětí i dospělých. Vy nyní máte možnost podívat se v této knize na krásu krkonošské arkto-alpínské tundry viděnou očima široké veřejnosti.

Jan Hřebačka

ředitel Správy Krkonošského národního parku

O KAMPANI

V legendární dětské knížce Malý princ od Antoina de Saint-Exupéryho je scéna, kdy Letec maluje Malému princi beránka. Malý princ však stále není s kresbou spokojený. Nakonec Letec nakreslí krabici a prohlásí, že beránek je uvnitř. A Malý princ se rozzáří, protože ted' je konečně beránek přesně podle jeho představ. Je to krásný příběh o používání fantazie. Podobně jsme přistoupili k vytváření kampaně Tundra v srdci Evropy.

Krkonoše jsou domovem řady živočichů a rostlin, jejichž jména působí poeticky, nezvykle či překvapivě. Bezkolenec modrý, rozchodnice růžová, klepítník členěný, bezkřídlatka kostrbatá, plavuník alpský, sítina trojklanná, zoubkočepka mechovitá, čepičatka rašelinná, kyhanka sivolistá, lesklice horská, okáč rudopásný, huňatec krkonošský, lomikámen sněžný, ploštěnka ušatá, bělořit šedý, kropenáč vytrvalý... Při vytváření klíčového vizuálního motivu kampaně jsme zvolili čistě typografické řešení, pracující pouze s podivuhodnými názvy krkonošských živočichů a rostlin. Tímto způsobem jsme účinně podněcovali představivost a zvídavost.

Součástí kampaně bylo také zapojení kreativity široké veřejnosti, především dětí různého věku. Díky veřejným prezentacím na náměstích českých měst a také prostřednictvím internetu se k nám dostávaly nádherné kresby krkonošských zvířat a rostlin, zapojily se i některé základní umělecké školy. Ty nejlepší ilustrace vybrala a graficky publikaci upravila Michaela Hrabová. Zároveň vznikala sbírka rýmovaných říkanek na téma krkonošské flóry a fauny. Část jich napsal Tomáš Roreček (hudební textař, autor nebo spoluautor desítek písňových textů např. pro Chinaski, Kryštof, Ready Kirken, Písničky dr. Notičky aj.), který se ujal i role editora při vzniku knížky, kterou právě držíte v rukou.

Děkujeme všem, kteří do knížky přispěli svou ilustrací nebo říkankou. Věříme, že se bude líbit tak, jako nás bavilo ji vytvářet.

Leona Talacková
Leones Production

OKÁČ RUDOPÁSNÝ

„SVĚT JE KRÁSNÝ,
TO JE JASNÝ,“
TVRDÍ OKÁČ
RUDOPÁSNÝ...

DÍKY TOMU
OKÁČE
TĚŽKO NĚCO
ROZPLÁČE...

MEZI SNĚHY,

MEZI LEDY

VÍDÍ RÁJ

BĚLOŘIT ŠEDÝ...

VÍŠ, JAK ZNÍ

HESLO BĚLOŘITÍ...?

TUNDRA JE SKVĚLÉ

MÍSTO K ŽITÍ...!

20

BĚLOŘIT ŠEDÝ

TAHLE VĚC
JE ZKRÁTKA JISTÁ:

BÝT KYHANKA
SIVOLISTÁ

MIMO JINÉ
ZNAMENÁ

ZŮSTAT STÁLE
ZELENÁ...!

ŠPIT'

„JEN ŽÁDNÉ
ZBYTEČNÉ
PROSLOVY...“

ZMIZEL AŽ
DO SRDCE
KRKONOŠ...

A PAK TEN
ZVUKOVÝ
SVĚTLONOŠ

SLAVÍK
MODRÁČEK
TUNDROVÝ...

BOROVICE KLEČ
PRÝ ZTRATILA ŘEČ...

NENAJDE JI
NIKDY VÍCE...!

NO CO BYS CHTĚL
- BOROVICE...

BOROVICE KLEČ

28

KLEPÍTNÍK ČLENĚNÝ

KLEPÍTNÍK ČLENĚNÝ
NENÍ VŮBEC ZELENÝ...!
JE TO VELKÝ SEKÁČ,
CHUTNÁ MU I MEKÁČ...

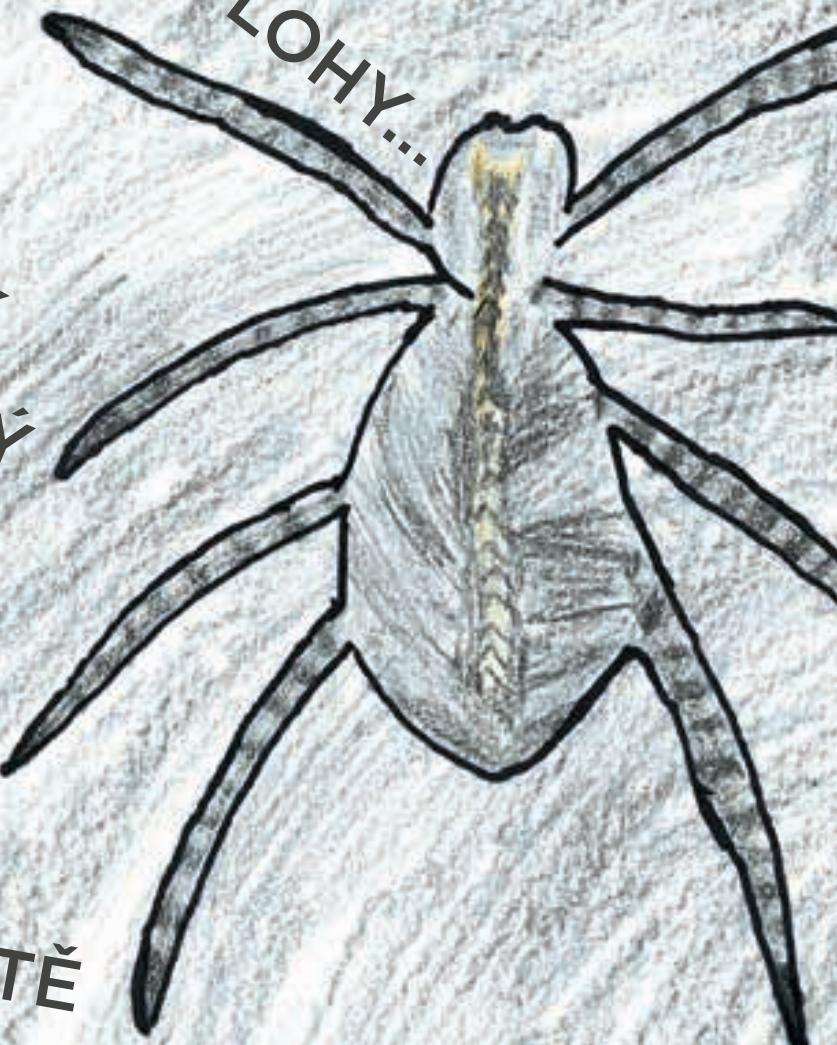

VRCHLABÍ

VE VRCHLABÍ NEJSOU SRABI...
ANI NIKDE V OKOLÍ...

ZKRÁTKA ŽÁDNÝ KUSY SLABÝ...
NEMŮŽE TU ŽÍT KDOKOLI...!

KAŽDÝ MÁME
SVOJE VLOHY...
TŘEBA SLÍĎÁK
OSTNONOHÝ
TEN UŽ JAKO DÍTĚ
SKVĚLE PLETÉ SÍTĚ...

SÍTINA TROJKLANNÁ

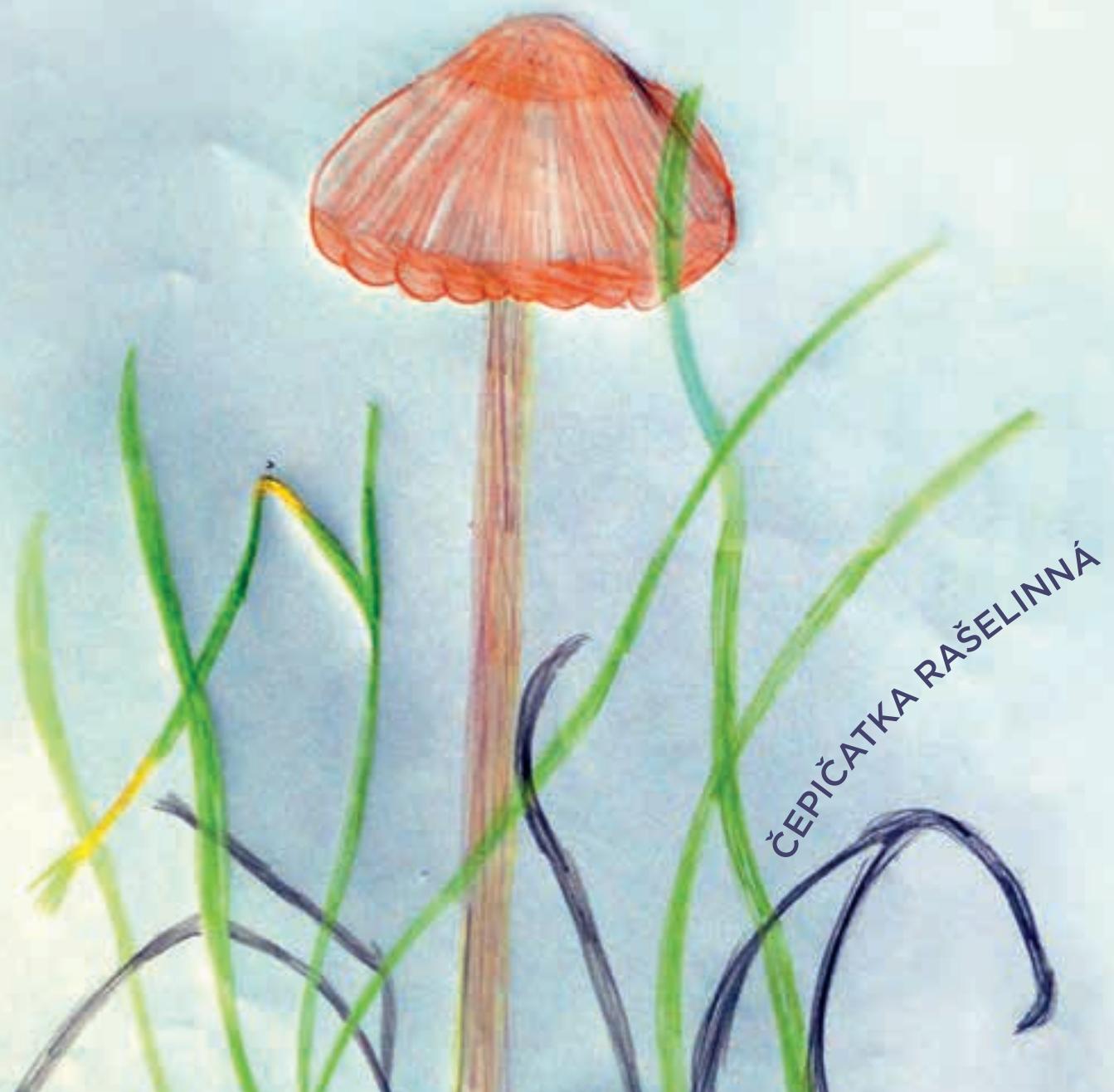

**SEBRALA SE
A ŠLA DO KINA...**

**KDO...? ÁLE...
JAKÁSI SÍTINA...**

**MLUVILA O TOM
UŽ OD RÁNA...**

**A BYLA TOTÁLNĚ
TROJKLANNÁ...**

ČEPÍČATKA RAŠELINNÁ

JAK TO JEN ŘÍCT...? ZKRÁTKA
JEDNA ČEPIČATKA
JEDNOU VPROSTŘED RAŠELINY
SMEKLA KLOBOUK...
BEZ PŘÍČINY...!

„**NEBE JE MODRÝ, TRÁVA ZELENÁ,**
TAK K ČEMU BY MI BYLY KOLENA...!“

V KVĚTNU, ČERVENU I ČERVENCI...

TOHLE SI ŽPÍVÁJ, BEZKOLENCI

KOUKNI, JAK JE KRÁSNÝ

OKÁČ RUDOPÁSNÝ...

LÉTÁ SI Z KYTKY NA KYTKU,
ZÁVIDÍM MU TU VYHLÍDKU...

40

OKÁČ RUDOPÁSNÝ

41

42

HUŇATEC KRKONOŠSKÝ

**HUŇATEC, TO ZNÍ HUŇATĚ...
MOŽNÁ AŽ PŘÍLIŠ, PROKLATĚ...!**

**NEDOŠLO K TOMU OMYLEM...?
VŽDYŤ ON JE KRÁSNÝM MOTÝLEM...**

*TAK TO BYLO, TAK TO BUDE:
OKÁČ, TEN MÁ OČI VŠUDE...!*

„TO BYCH SE NA TO PODÍVAL,
TAKHLE TO ZKRÁTKA BUDE DÁL...!“

**OSTRUŽINÍK MORUŠKA,
Z TOHO JE DOBRÁ MARMOŠKA...
MAŽEM' SI JI NA CHLEBA,
RÁNO JE TO POTŘEBA...**

TUNDRA V SRDCI EVROPY

MÁ SVÉ CENNÉ KLENOTY...

POKUD JE CHCEM'
DÁL VÍDAT,

MUSÍ JE KRNAP HLÍDAT...!

LOMIKÁMEN SNĚŽNÝ

JE JEN V TUNDŘE BĚŽNÝ...

TAM ŽIJE I VŠIVEC KRKONOŠSKÝ

- A TEN JE ZKRÁTKA BOŽSKÝ...!

LOMIKÁMEN SNĚŽNÝ

**KLEPÍTNÍK ČLENĚNÝ
TO JE CHLAPÍK STŘELENÝ...
MÁ FAKT DOBRÉ NÁPADY,
ŠIJE BOTY PRO HADY...!**

KLEPÍTNÍK ČLENĚNÝ

KOMÁRKOVÁ

BĚLOŘIT ŠEDÝ
JE PO RÁNU BLEDÝ...

CHCE TO KAPKU ROSIČKY,
PO NÍ SKÁČOU I ROSNIČKY...

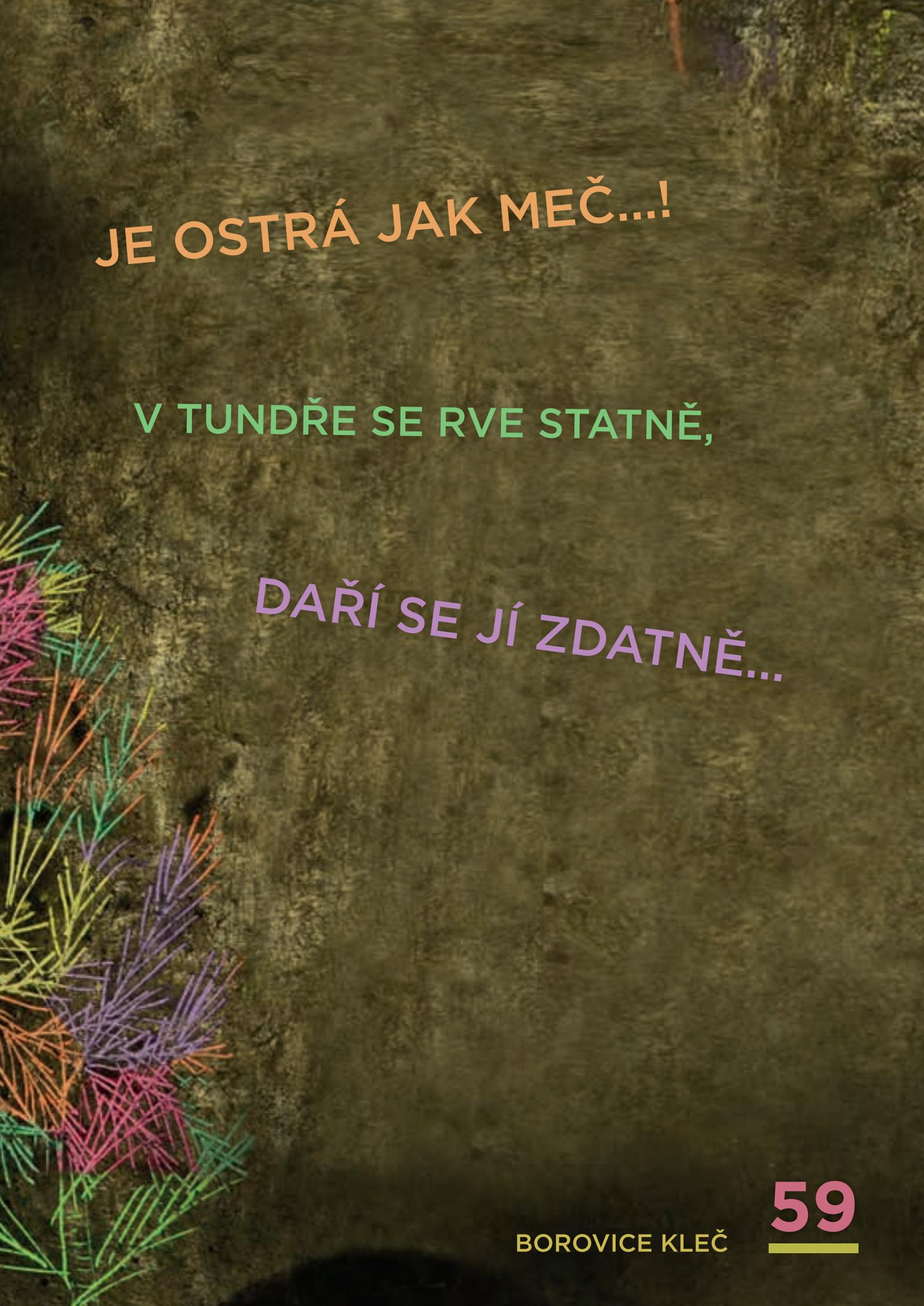

SUCHOPÝR POCHVATÝ
JE HODNĚ STŘAPATÝ...
CHYTRÝ AŽ PO PATY...
TAKY MOC OKATÝ...

BOROVICE KLEČ

JE OSTRÁ JAK MEČ...!

V TUNDŘE SE RVE STATNĚ,

DAŘÍ SE JÍ ZDATNĚ...

BOROVICE KLEČ

**BOROVIČÍ ŠIŠKY
PATŘÍ MEZI SMÍŠKY...
KOUKAJÍ SE Z VÝŠKY...
NESTOJÍ O ROZMÍŠKY...**

KOPYŠNÍK TMAVÝ

KOPYŠNÍK JE HAMIŽNÍK...!
VŠECHNU KRÁSU, KTERÁ JE TU,
BY RÁD NACPAL DO SVÝCH KVĚTŮ...
MÁ TAKOVÝ ZVYK...

SLAVÍK MODRÁČEK TUNDROVÝ

**ACH, TAHLE HRDLA SLAVIČÍ...!
TĚŽKO SE PO NICH OPIČÍ...**

SLAVÍK MODRÁČEK TUNDROVÝ

**ROZHÁNÍ HRDLA MODRÁČKŮ
Z NAŠICH HLAV
MRÁČEK PO MRÁČKU...**

KOPYŠNÍK TMAVÝ

KOPYŠNÍK TMAVÝ
NIKY NIC NEVÍ...

I KDYŽ JE ZRALÝ,
STEJNĚ JE MALÝ...

KDYŽ JE NĚKDO BEZKOLENEC,
NEBÝVÁ TO OPEŘENEC...

70

BEZKOLENEC MODRÝ

OBEJDE SE BEZ

ASI PERÍ NEVĚŘÍ...!

PERÍ...

72

PUNČOŠKÁŘ HORSKÝ

JEDNOHO DNE ZRÁNA
PŘILETĚLA VRÁNA...

PUNČOŠKÁŘ SE VYDĚSIL,
TAK SE RADŠI OBĚSIL...!

ŽE JE V TUNDŘE DRSNÉ ŽITÍ,
TO VÍ KAŽDÉ ZDEJŠÍ KVÍTÍ...!

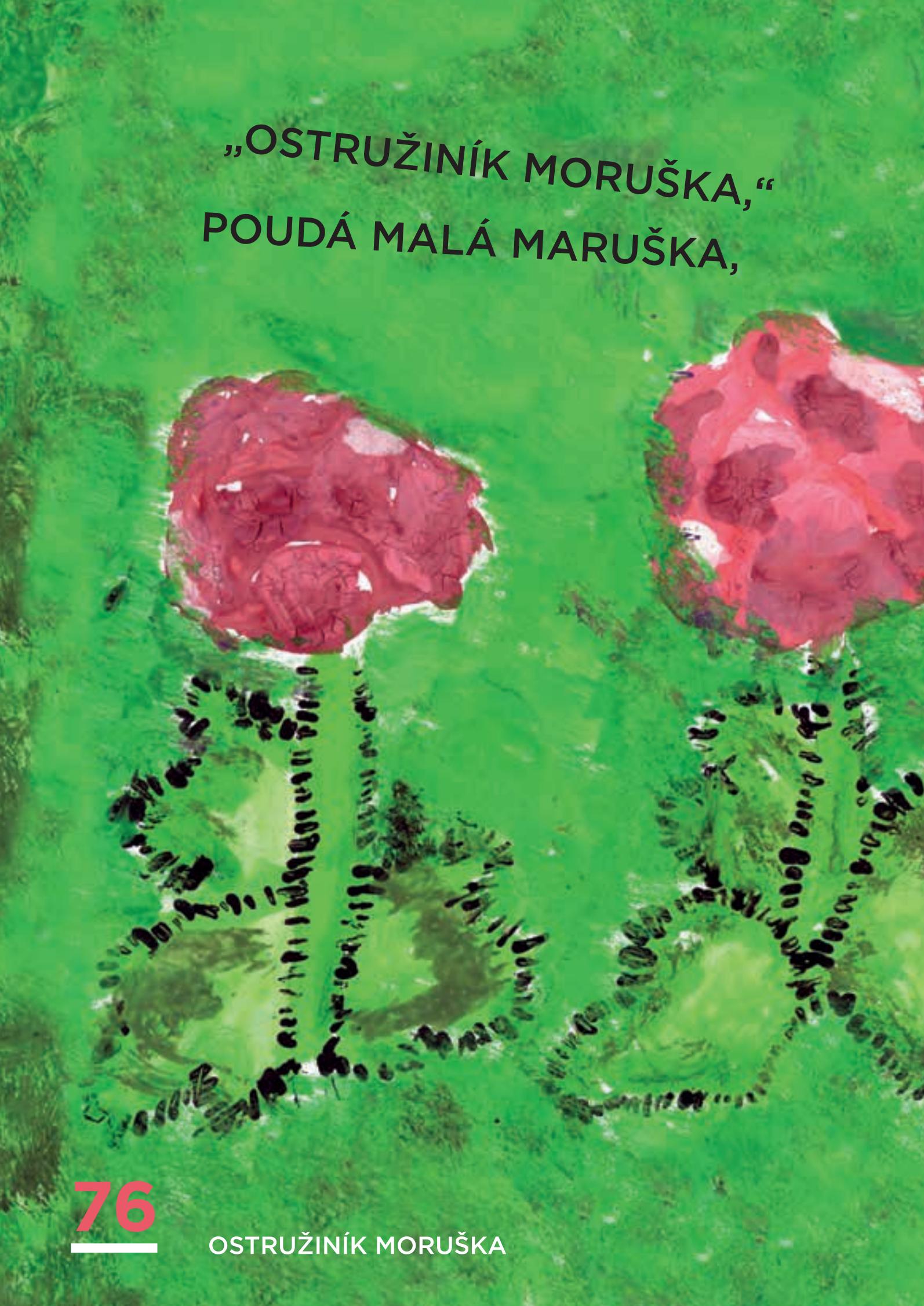

LOMIKÁMEN SNĚŽNÝ

PŘESTO ZŮSTÁVÁ NĚŽNÝ
DÁL LOMIKÁMEN SNĚŽNÝ...

**„OSTRUŽINÍK MORUŠKA,“
POUDÁ MALÁ MARUŠKA,**

**„V KERKONOŠÍCH RELIKT JE,
VERCHOVIŠTÍM KRALUJE...!“**

SMILKA TUHÁ

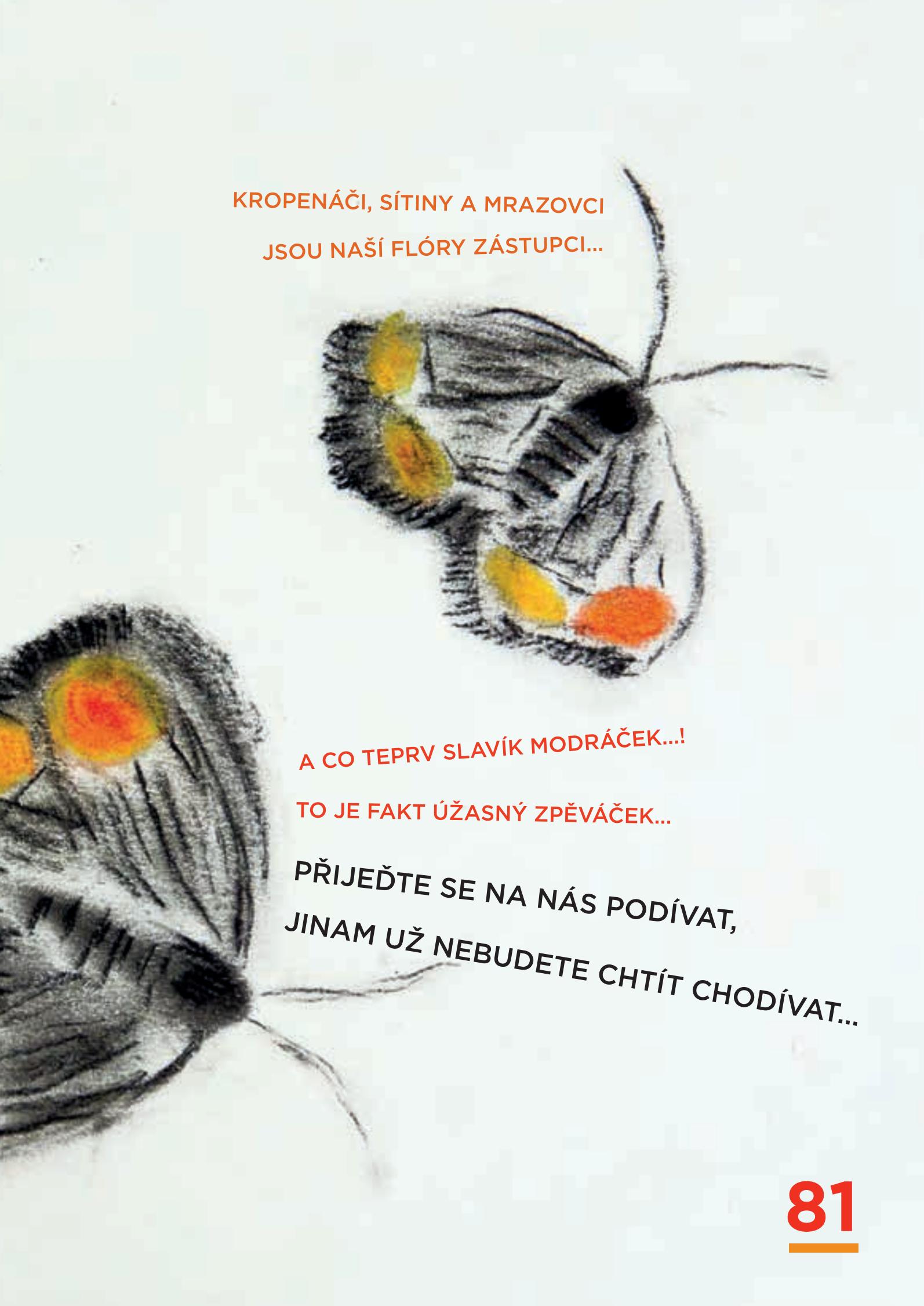

SMILKA TUHÁ JE
VYSOKOHORSKÁ TRAVINA...
KDO NEVĚŘÍ, AŤ JDE DO HÁJE...
NENÍ TO ŽÁDNÁ KRAVINA...!

V KRKONOŠÍCH JE KRÁSNÁ PŘÍRODA...
NENÍ TO JEN TAK NĚJAKÁ NÁHODA...

HUŇATEC, OKÁČ A LESKLICE
TO JE NAŠE HMYZÍ TROJICE...

KROPENÁČI, SÍTINY A MRAZOVCI

JSOU NAŠÍ FLÓRY ZÁSTUPCI...

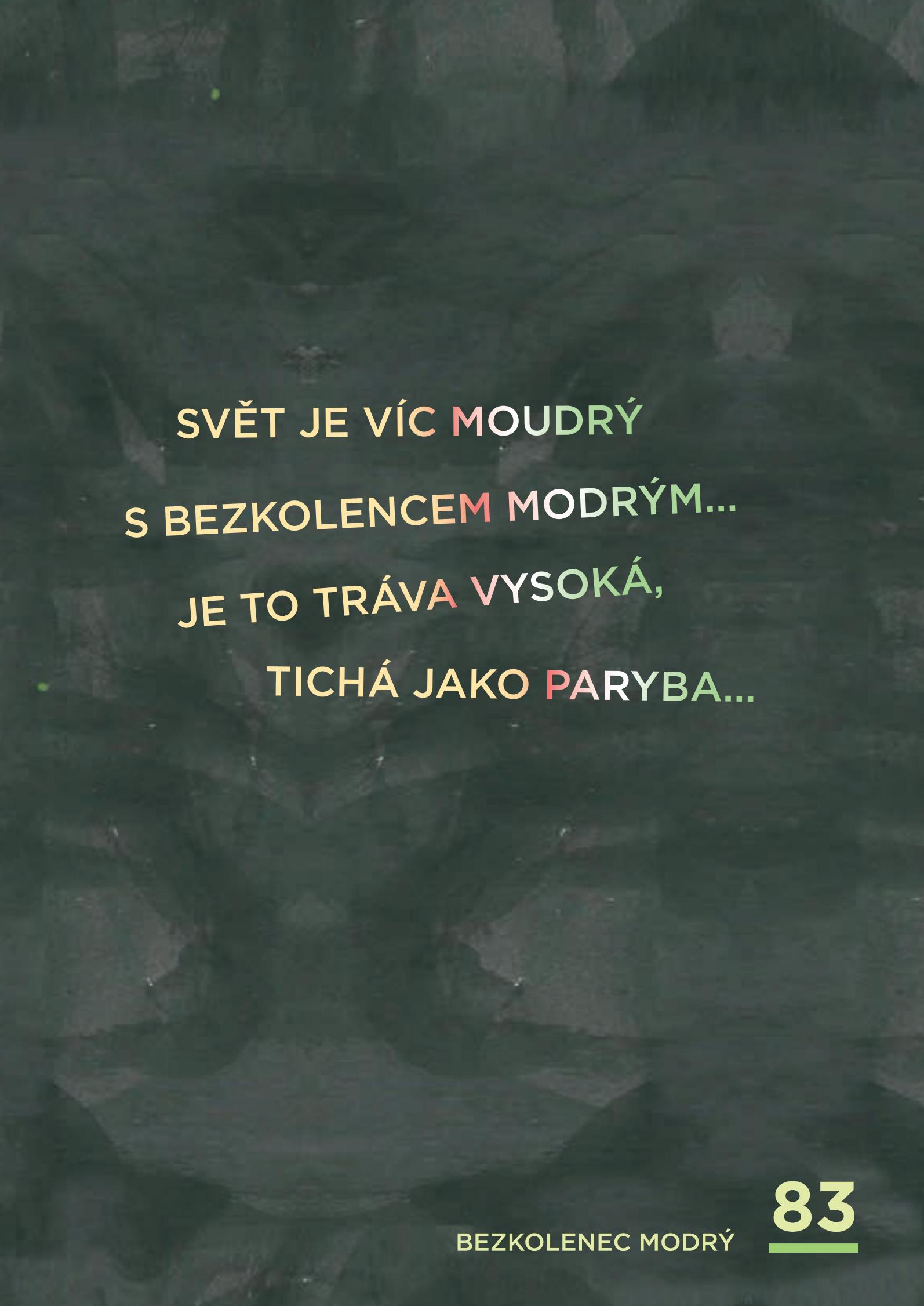

A CO TEPRV SLAVÍK MODRÁČEK...!

TO JE FAKT ÚŽASNÝ ZPĚVÁČEK...

PŘIJEĎTE SE NA NÁS PODÍVAT,
JINAM UŽ NEBUDETE CHTÍT CHODÍVAT...

SVĚT JE VÍC MOUDRÝ
S BEZKOLENCEM MODRÝM...
JE TO TRÁVA VYSOKÁ,
TICHÁ JAKO PARYBA...

CESTOU Z PLÁNĚ KRKONOŠSKÉ
POTKALI JSME ŠÍDLO HORSKÉ...

NAPŘED JEDNO, PAK I DRUHÉ...
NAD TRÁVNÍKEM SMILKY TUHÉ...

**SNĚŽKA JE KRKONOŠ KNĚŽKA...
TO VÍ KAŽDÁ KOLOBĚŽKA,**

**ROSTLINA I ŽIVOČICH...
A TI NA TO MAJÍ ČICH...!**

JEDNO KVAPNÍK DOBŘE VÍ,
„V TUNDŘE SE TÉŽ OCHOMÝTÁ
ZOUBKOČEPKA MECHOVITÁ...!“

KVAPNÍK BLOUDIVÝ

ČEPIČATKA RAŠELINNÁ

„NA NÁS JE

KÁMOŠÍ S NÁMA

„TO BYCH SE NA TO KOUK‘“,

BRUČÍ SI POD NOS BROUK...

**KAŽDÁ BOUŘKA KRÁTKÁ,
ČEPIČATKA....!“**

ŠLAPU SI TO NA VIOLÍK...
CESTU UKAZUJE KULÍK...
PĚKNĚ PODLE ZNAČEK...
A MÁ HNĚDÝ FRÁČEK...

NA POROSTECH
TUHÉ SMILKY

TRÁVÍ OKÁČ
KRÁSNÉ CHVILKY...

A U KVĚTŮ
KROPENÁČE

ZAS KAŽDÉ JARO
KULÍK SKÁČE...

KROPENÁČ VYTRVALÝ

**BOROVICE SI STOJÍ
DOBŘE VKLEČE...**

**PO HORSKÝCH ÚBOČÍCH
SE VLEČE...**

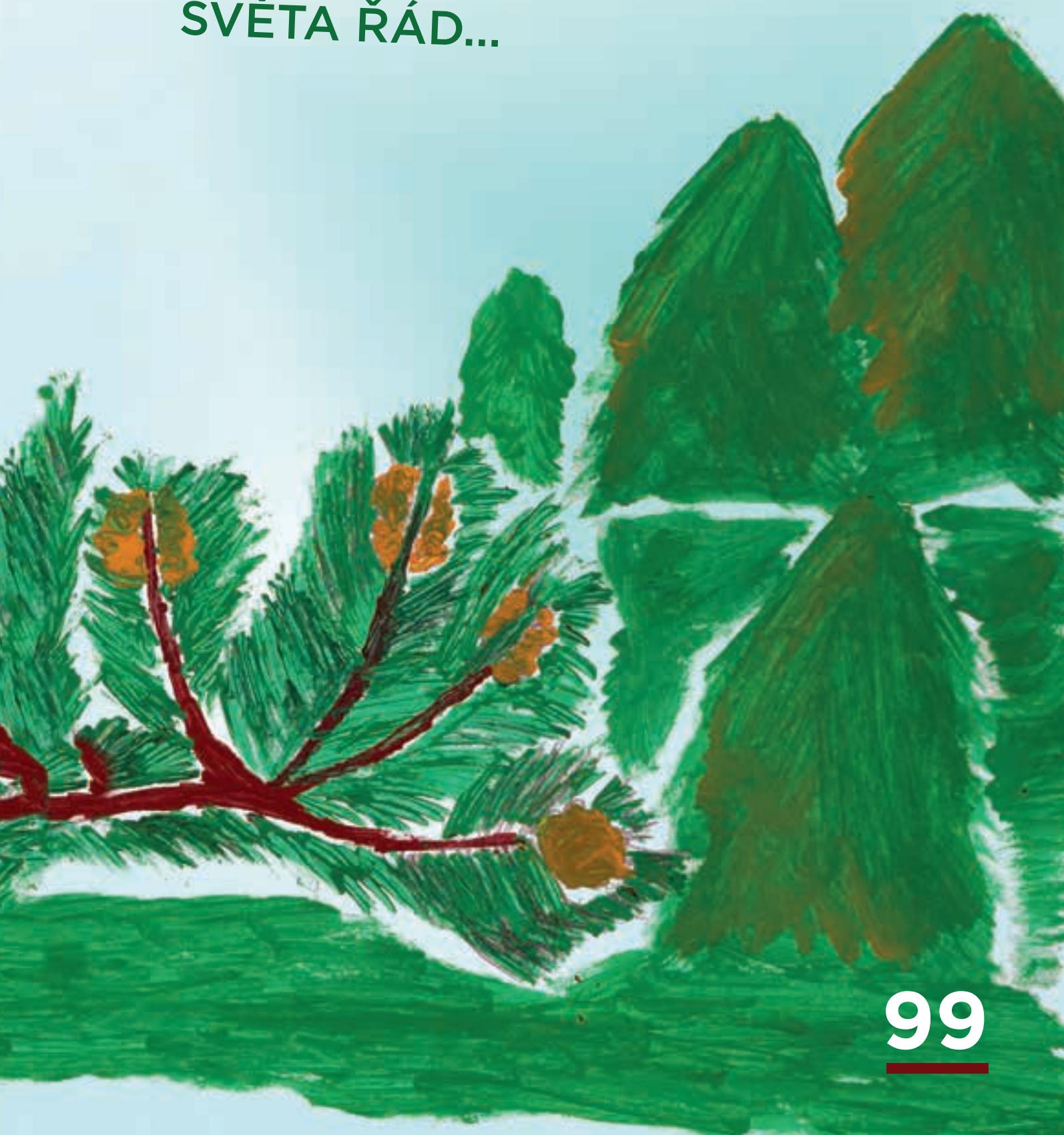

NENAMÁHÁ SE
VŮBEC VSTÁT...

98

BOROVICE KLEČ

**TO UŽ JE ZKRÁTKA
SVĚTA ŘÁD...**

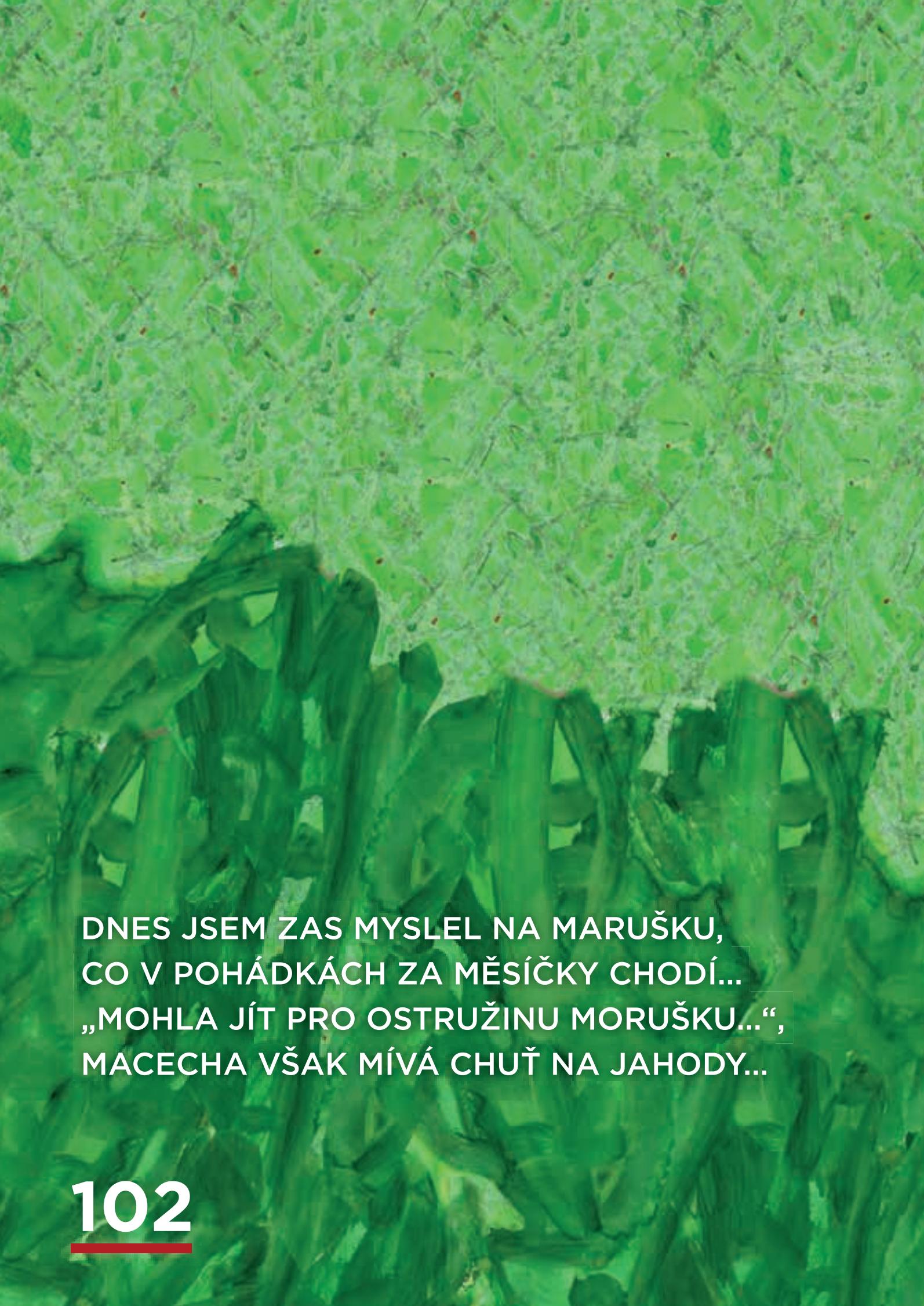
**V ZURČÍCÍM PRAMENI
POD KAMENEM**

**BYDLÍ TAM PLOŠTĚNKA
I S PŘÍTELEM...**

**OBA DVA V TOM
HORSKÉM POTOCE**

**SNÍDAJ' BEZOBRATLÉ
JEDINCE...!**

PLOŠTĚNKA HORSKÁ

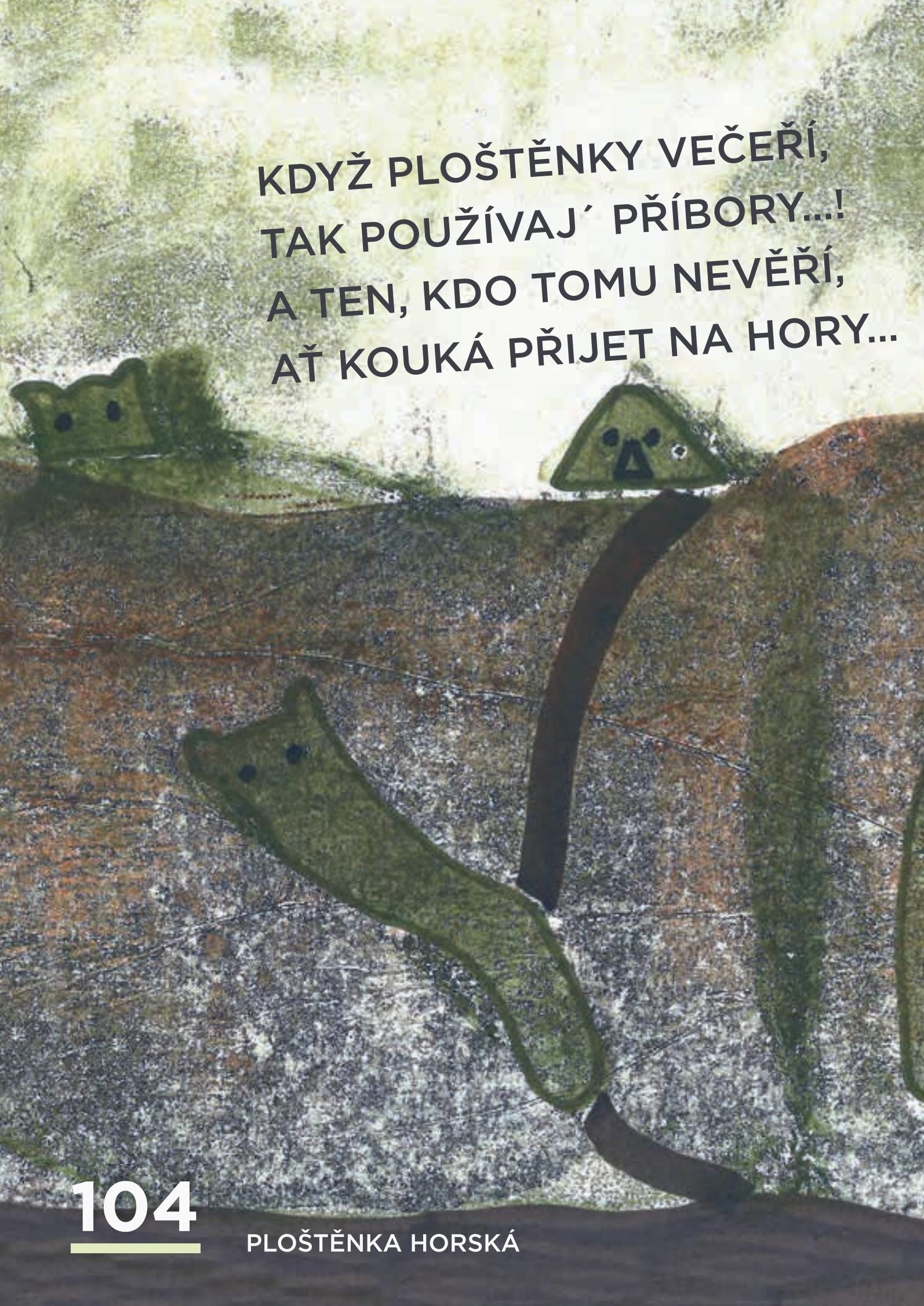

DNES JSEM ZAS MYSLEL NA MARUŠKU,
CO V POHÁDKÁCH ZA MĚSÍČKY CHODÍ...
„MOHLA JÍT PRO OSTRUŽINU MORUŠKU...“,
MACECHA VŠAK MÍVÁ CHUŤ NA JAHODY...

103

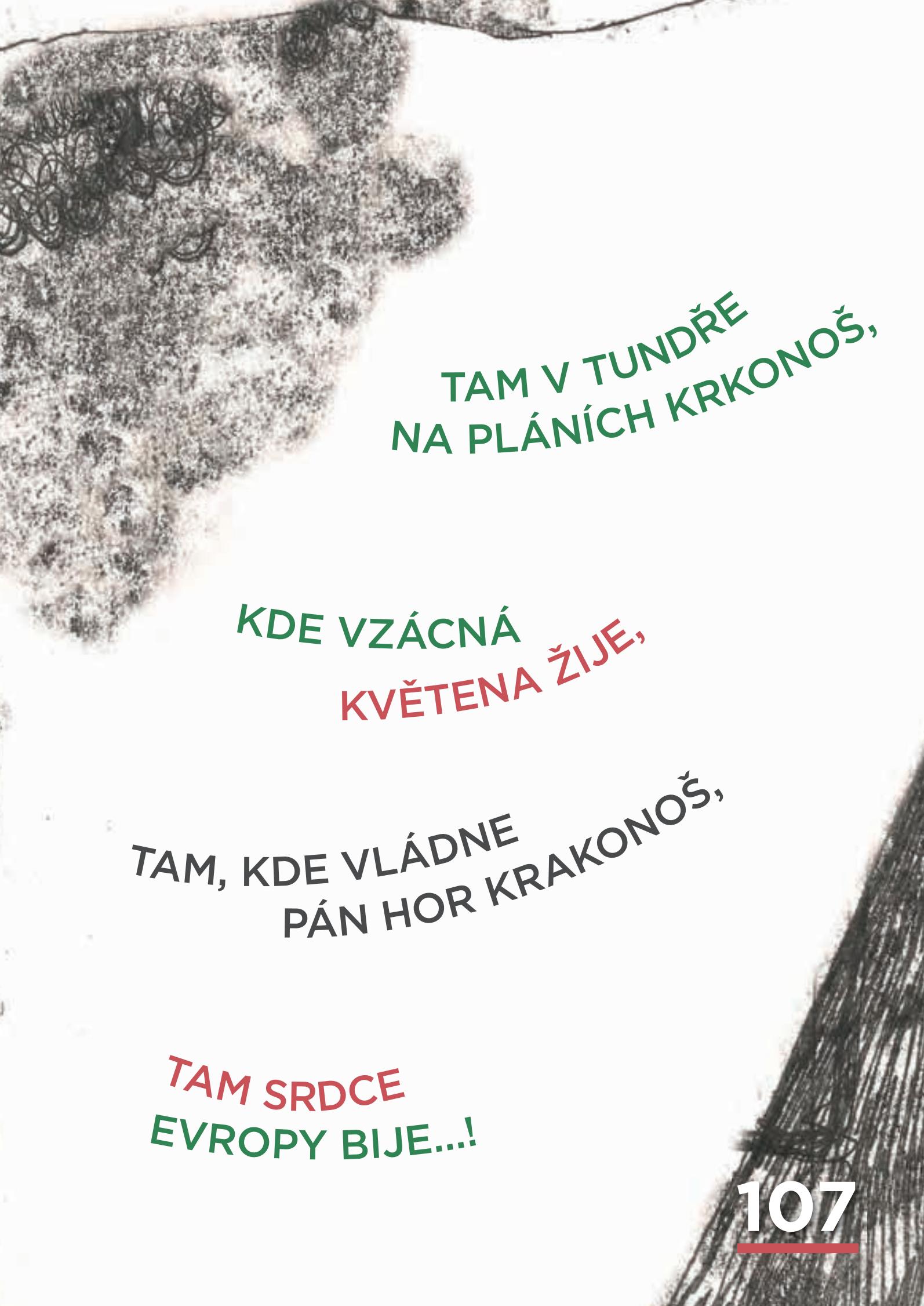
OSTRUŽINÍK MORUŠKA

KDYŽ PLOŠTĚNKY VEČEŘÍ,
TAK POUŽÍVAJ' PŘÍBORY...!
A TEN, KDO TOMU NEVĚŘÍ,
AŤ KOUKÁ PŘIJET NA HORY...

TAM V TUNDŘE
NA PLÁNÍCH KRKONOŠ,

KDE VZÁCNÁ
KVĚTENA ŽIJЕ,

TAM, KDE VLÁDNE
PÁN HOR KRAKONOŠ,

TAM SRDCE
EVROPY BIJE...!

„BUDOUCNOST JE VĚC
ZCELA NEJISTÁ...，“
ŘEKLA VRBOVKA
DRCHNIČKOLISTÁ...
TAHLE SUŠE TO
SMILKÁM SDĚLILA...
DRCHNIČKOLISTOST
ZJEVNĚ ZDĚDILA...!

VRBOVKA DRCHNIČKOLISTÁ

108

PĚVUŠKA PODHORNÍ

LIDI NEJSOU POKORNÍ
JAK PĚVUŠKY PODHORNÍ...

CHOVAJÍ SE KRUTĚ...
CHYBÍ JIM PERUTĚ...

OBČAS MÍVÁ
DIVNÝ POCITY

I MRAZOVEC
JEHNĚDOVITÝ...

MÍT JE,
TAK ZATÍNÁ
SVÝ PĚSTI,

KDYŽ VÍTR
NAD TUNDROU
ŠELESTÍ...

MRAZOVEC JEHNĚDOVÝ

NE, TOHLE NENÍ POHÁDKA....!

KRAKONOŠOVA ZAHRÁDKA
TA JE OPRAVDICKÁ...
A PŘITOM MAGICKÁ....

116

BEZKOLENEC MODRÝ

**BEZKOLENEC MODRÝ
ŘEKL: „JE TO PODLÝ...!“**

CO...?

**KDO VÍ...,
ŘEK' TO TENCE...**

**FISTULKOU
BEZKOLENCE...**

MOCHNA ZLATÁ

„MOCHNA ZLATÁ
NENÍ SVATÁ...“
ŠEPTAL TIŠE MECH...
KDEPAK TO ZASLECH’ ...?!

POTKÁVÁM
JEDNOHO NORNÍKA...

NORNÍK RUDÝ...

BŮHVÍPROČ
MI POŘÁD ONIKÁ...

MOŽNÁ MÁ V HLAVĚ
HROZNÝ BLUDY...

NO ABY NE...,
JE CELÝ RUDÝ...!

V CELÉ SVÉ PLOŠE
JSOU KRKONOŠE
AŽ PO KRK V KRÁSE...
ZŮSTAŇ STÁT, ČASE...

123

NORNÍK RUDÝ

TOHLETO JE
ZKRÁTKA JISTÉ:
NORNÍCI JSOU
SNOWBOARDISTÉ...
PROČ SI TO TU NEŘÍCI...?!

JO, TIHLETI NORNÍCI...

**JSOU NOCI,
KDY JE ZOUFALÝ**

**I KROPENÁČ
VYTRVALÝ...,**

**OBČAS HO VE TMÁCH
ZMŮŽE PLÁČ...**

**JE TO TAK... CHUDÁK
KROPENÁČ...**

KROPEŇ VYTRVALÝ

KDYŽ JE NĚKDO ŠÍDLO,
NEKUPUJE MÝDLO...

MYJE SE
V HORSKÝCH POTOCÍCH,

A O NÁS SMÝŠLÍ
JAK O CVOCÍCH...

ŠÍPLO HORSKÉ

STRÁČKA VYVÝŠENÁ

132

HODÍ SE
KAŽDÁ KAČKA...!

SVÉ O TOM VÍ
I STRAČKA...

GRAMATICKY
JE TO ŽENA...

PRAKTICKY JE
VYVÝŠENÁ...

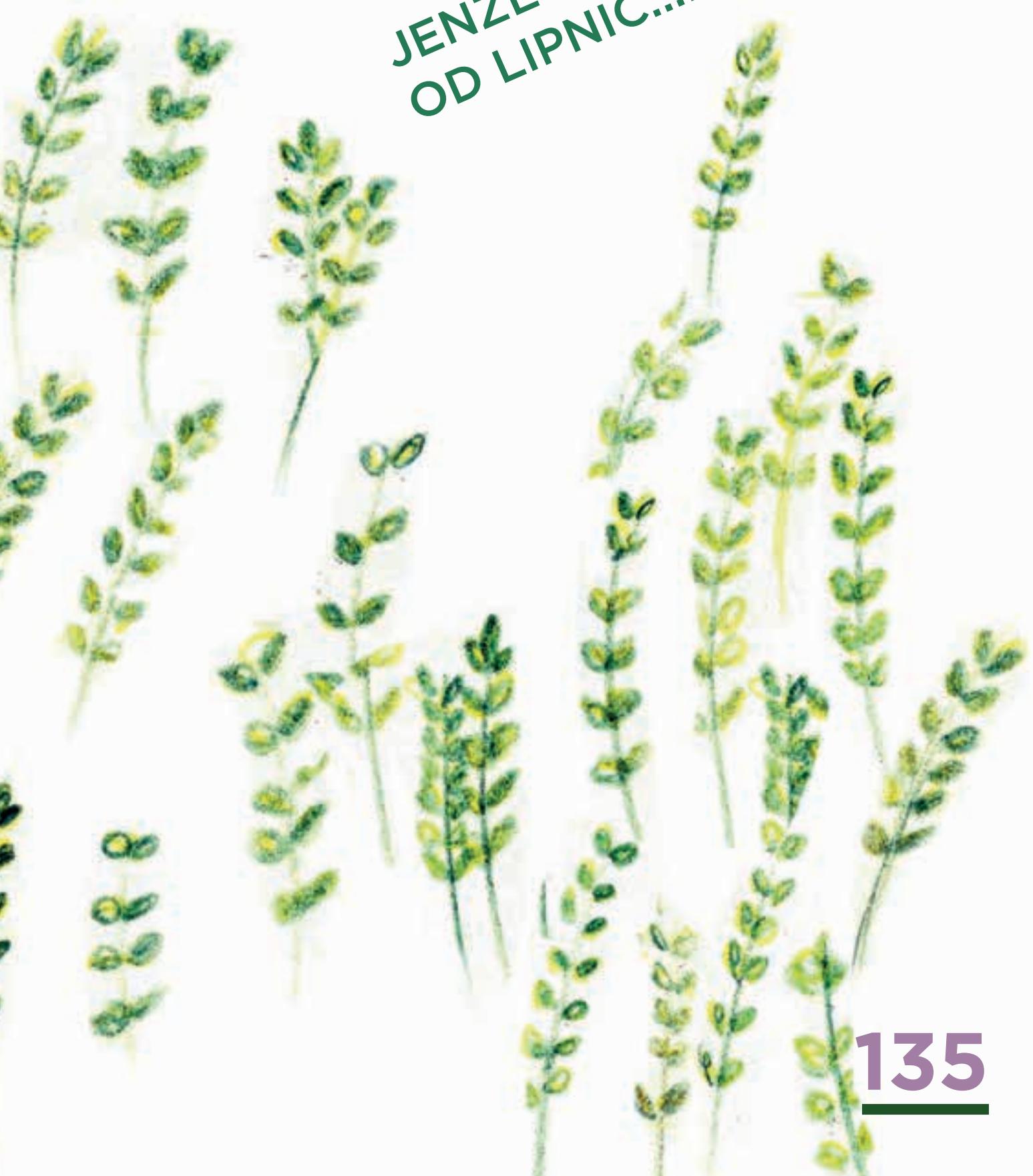
LIPNICE PLIHÁ
S OKÁČEM LÍHÁ...

LIPNICE PLIHÁ

| 34

NA SOBĚ PŘITOM
NEMÁ NIC...

JENŽE CO BYS CHTĚL
OD LIPNIC...!

JESTLI NEJSI VŮL,

NAVŠTÍVÍŠ LABSKÝ DŮL...
JESTLI NEJSI TELE,
BUDEŠ SE TAM MÍT SKVĚLE...!

DNESKA PŘIŠEL LISTONOŠ...

PRÝ MI PÍŠE

KDOVÍ... JEDNO JE JISTÝ:

PŘIŠLY MI SAMÝ LISTY...!

KRAKONOŠ...

JAK SE ASI
TAK CHOVÁ

ROZCHODNICE
RŮŽOVÁ,

DOCHÁZÍ-LI
K ROZCHODU...?

KLADE KVĚTY
NA VODU...!

ROZCHODNICE RŮŽOVÁ

141

142

JINOŘADEC KADEŘAVÝ

**BÝT ČI NEBÝT
MASOŽRAVÝ...?!
JINOŘADEC KADEŘAVÝ
NEBERE ZAJATCE...
VŽDYŤZNÁŠ
JINOŘADCE...!**

OBČAS MÍVÁ ZÁCHVATY
I SUCHOPÝR POCHVATÝ...,

POKOUŠÍ SE O CHVATY...
OD HLAVY AŽ PO PATY...!

SUCHOPÝR POCHVATÝ

145

KULÍK HNĚDÝ

DENNĚ KROMĚ STŘEDY
ZPÍVÁ KULÍK HNĚDÝ...
CO DĚLÁ VE STŘedu...?!
ZTRÁCÍ SE Z DOHLEDU...

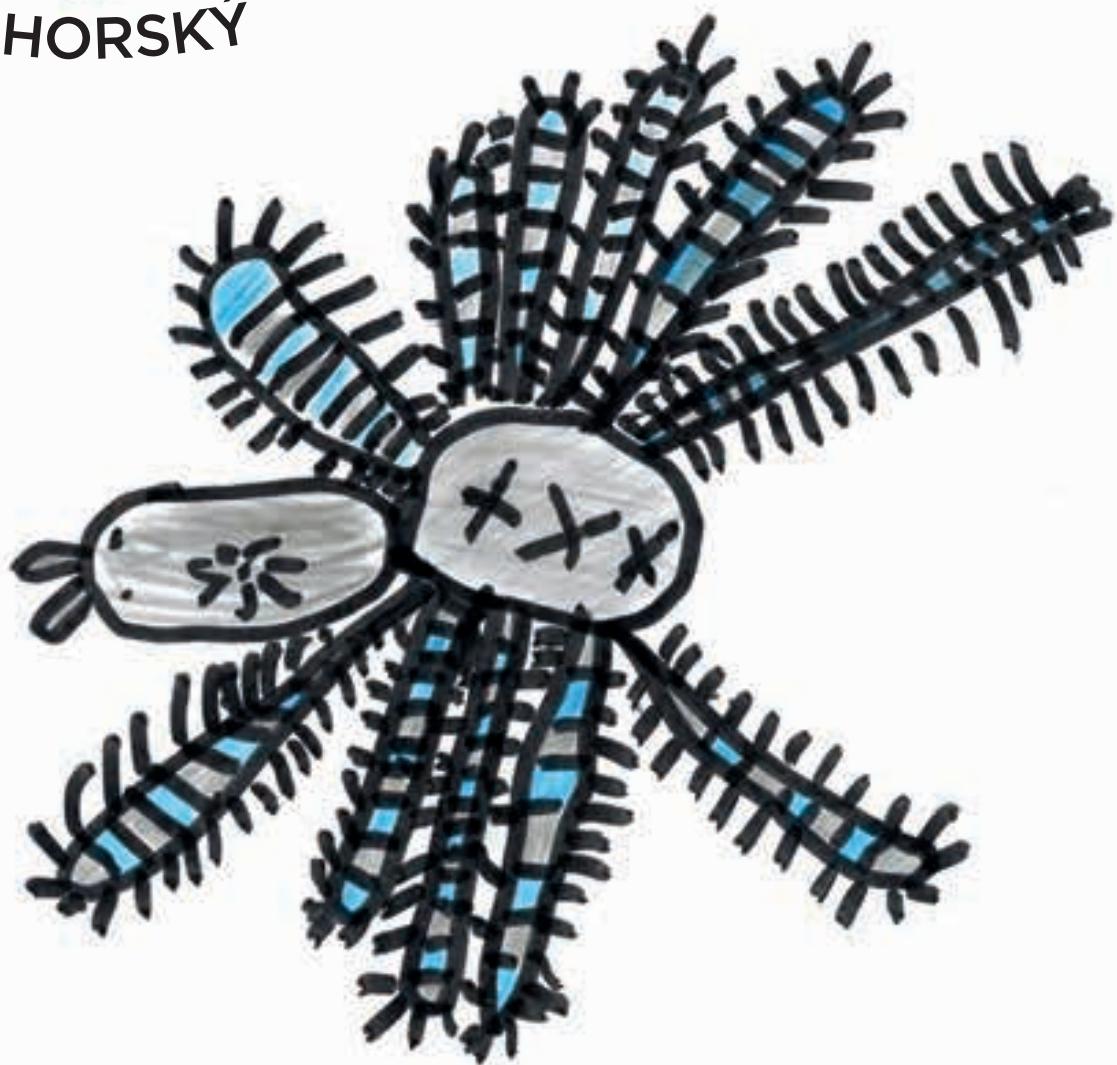

OSTŘICE BIGELOWOVA

„PROČ PADAJÍ KRAJÍCE,“
BIGELOWOVA OSTŘICE
PROPADLA SVĚTOBOLU:
„VŽDY NAMAZANÝM DOLE?...!“

PUNČOŠKÁŘ
HORSKÝ

VČERA V NOCI
UKRAD' TVÁŘ
BŮHVÍKOMU
PUNČOŠKÁŘ...

ONOMU...
NEBO TOMU...
UTEK' S NÍ
KAMSI DOMŮ...!

JE TO DOMNĚNKA...?
NEBO SMYŠLENKA...?
KAŽDÁ PLOŠTĚNKA
JE PRÝ VLASTENKA...!

PLOŠTĚNKA HORSKÁ

BĚLORŮT ŠEDÝ

„KAM JSME SE TO JEN DOSTALY...?
BĚLOŘIT POTKAL ŽÍŽALY...
TAK JE TO SE ŽÍŽALÍM ŽITÍM...!
KONČÍVÁ V KRKU BĚLOŘITÍM...“

KULÍCI HNĚDÍ,

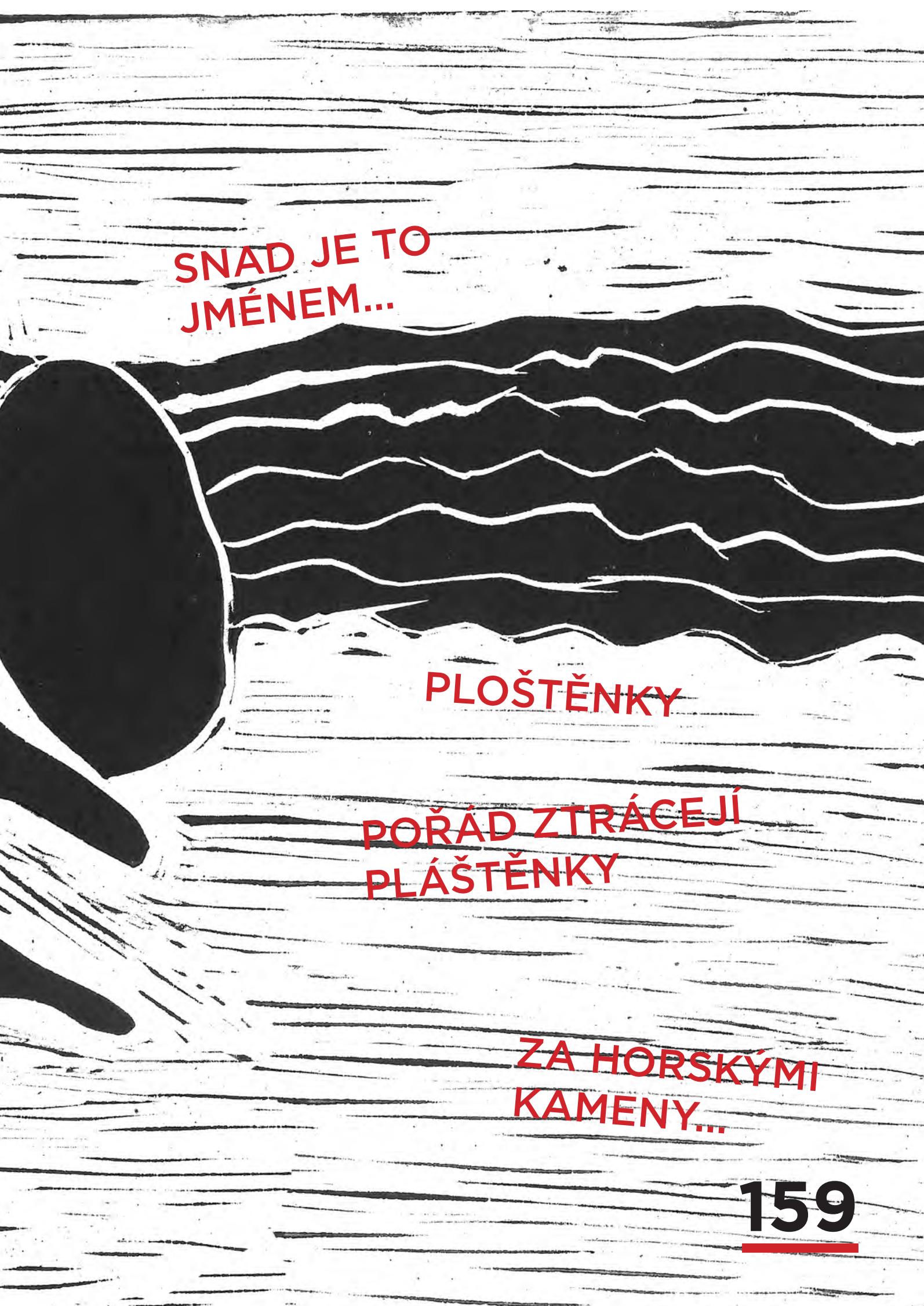
TI SVOJE VĚDÍ...,

NA VEJCÍCH SEDÍ...,

NA HVĚZDY HLEDÍ...

PLOŠTĚNKA HORSKÁ

**SNAD JE TO
JMÉNEM...**

PLOŠTĚNKY

**POŘÁD ZTRÁCEJÍ
PLÁŠTĚNKY**

**ZA HORSKÝMI
KAMENY...**

PUNČOŠKÁŘ HORSKÝ

160

VÍTE TO, LIDI...?

PUNČOŠKÁŘ VIDÍ

SLunce jako střed

PAVUČINY...

RÁNO SE JEŠTĚ

TROCHU STYDÍ...,

VEČER VŠAK MĚNÍ

SLOVA V ČINY...!

BOROVICE PONEJVÍCE

NEHODÍ SE ZA KOMPLICE...

ŽE KLEČÍ, VŠE KOMPLIKUJE...!

KAŽDOPÁDNĚ PROTO TU JE...

MOTÝL, KYTKA, SLunce, MRAK...
ANO, ANO, JE TO TAK...
V DUCHU DÁvám tisíc lajků...!
SVĚT JE, ZDÁ SE, CELKEM V CAJKU...

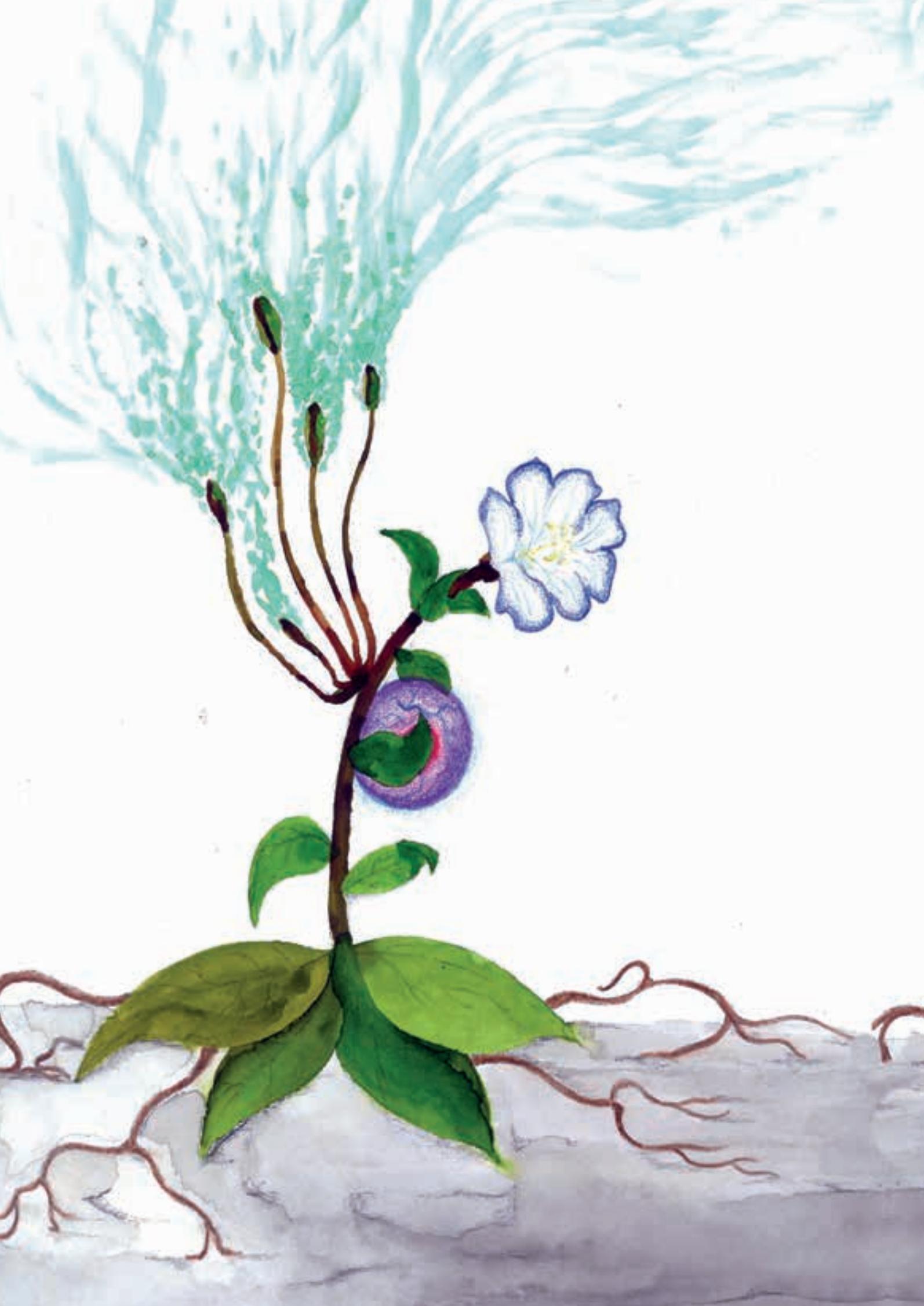
166

KROPENÁČ VYTRVALÝ

KROPENÁČ JE VYTRVALÝ...

JAK PSI VYJE NA MĚSÍC...

AŤ JSI VELKÝ NEBO MALÝ
NASTRAŽ SVOJE UŠI VÍC...!

**ZNÁVALI JSME VRBOVKU...
TOUŽILA MÍT WEBOVKU...
NEBO ASPOŇ VRBU...
SVĚT JE PLNÝ DRBŮ...!**

V OBŘÍM DOLE ŽIJE
PĚKNĚ UKRYTÝ...

**ŽENSKÉ, NA RAMENA
VEMTE NOHY...!**

**PATŘÍ MEZI GLACI-
ÁLNÍ RELIKTY...**

**A JE TO PAVOUK
- SLÍĎÁK OSTNONOHÝ...!**

SMILKA TUHÁ

VÍŠ, PRO NĚKOHO JAKO SMILKA
JE TUNDRA MALÁ NÁSOBILKA...
NENÍ JAKO ŽÁDNÁ DRUHÁ:
PŘEŽIE, I KDYŽ JE TUHÁ...!

NORNÍK RUDÝ JE MOC KRÁSNÝ...
NENÍ O NĚM HODNĚ BÁSNÍ...

NORNÍK RUDÝ

**TO SE MI VŮBEC NEZDÁ...!
PODLE MĚ JE TO HVĚZDA...**

„V HUMPOLCI PRÝ BYDLÍ HLINÍK,“

ŘEK' LINDBERGŮV

ACH, KAŽDÝ Z NÁS

RAŠELINÍK...

A KAŽDÝ Z NÁS JE SPOLUVINÍK...!

JE SPOLUVINÍK...

ŽILA BYLA KYHANKA...
JMENOVALA SE HANKA...

TÍM SI BYLA CELKEM JISTÁ,
I KDYŽ BYLA SIVOLISTÁ...

KYHANKA SIVOLISTÁ

AUTORI
ŘÍKANEK
A KRESEB

18

ilustrace: Lukáš Kašpar

text: Tomáš Roreček

20

ilustrace: Julie Šípková

text: Tomáš Roreček

22

ilustrace: Lukáš Zeman

text: Tomáš Roreček

24

ilustrace: Anastasie Reha

text: Tomáš Roreček

26

ilustrace: Denisa Nechvátalová

text: Tomáš Roreček

28

ilustrace: Jakub Zábranský

text: Erik Kojala

30

ilustrace: Kryštof Krátký

text: Tomáš Roreček

32

ilustrace: Jan Kölbe

text: Tomáš Roreček

34

ilustrace: Markéta Machová

text: Tomáš Roreček

36

ilustrace: Patricie Burešová

text: Tomáš Roreček

38

ilustrace: Tereza Trčková

text: Tomáš Roreček

40

ilustrace: Sára Sokolovičová

text: Jan Novák

42

ilustrace: Jan Novák

text: Tomáš Roreček

44

ilustrace: Mia Majorská

text: Tomáš Roreček

46

ilustrace: Václav Fitl

text: Jan Novák

48

ilustrace: Jan Novák

text: Jaromír Smetana

50

ilustrace: Adéla Szelkeová

text: Daniel Milota

52

ilustrace: Julie Komárková

text: Jan Novák

54

ilustrace: Nela Hlavatá

text: Jan Klein

56

ilustrace: Julie Palicová

text: Klára Kopečná

58

ilustrace: Barbora Tůmová

text: Klára Kopečná

68

ilustrace: Rebeka Bartoňová

text: Klára Kopečná

60

ilustrace: Lucie Kozelková

text: Tomáš Roreček

70

ilustrace: Marie Káchová

text: Tomáš Roreček

62

ilustrace: Annisa Traboulsi

text: Tomáš Roreček

72

ilustrace: Daniela Kopecká

text: Pavla Müllerová

64

ilustrace: Kristýna Kubíčková

text: Tomáš Roreček

74

ilustrace: Iva Hlínová

text: Ladislav Miko

66

ilustrace: Kitty Liu Meg Tog

text: Tomáš Roreček

76

ilustrace: Markéta Šauerová

text: Monika Šulcová

78

ilustrace: Ljudmila Bereznnyk

text: Dušan Vodnárek

88

ilustrace: Annika Mládková

text: Ladislav Miko

80

ilustrace: Barbora Ondrášková

text: Markéta Waltrová

90

ilustrace: Kateřina Dřevíkovská

text: Tomáš Roreček

82

ilustrace: Emma Tereza Volknerová

text: Jan Chuchut

92

ilustrace: Alžběta Tikmanová

text: Jan Heiland

84

ilustrace: Tereza Navarová

text: Jakub Kašpar

94

ilustrace: Adam Zezulka

text: Monika Šulcová

86

ilustrace: Jakub Nohejl

text: Tomáš Roreček

96

ilustrace: Kristina Anna Jirmanová

text: Milan Vích

98

ilustrace: Tereza Tarkowská

text: Milan Vích

108

ilustrace: Jaroslav Liška

text: Tomáš Roreček

100

ilustrace: Míša Šumský

text: Milan Vích

110

ilustrace: Eliška Hirmerová

text: Tomáš Roreček

102

ilustrace: Marie Benešová

text: Milan Vích

112

ilustrace: Karolína Červená

text: Tomáš Roreček

104

ilustrace: Lucie Vaněčková

text: Tomáš Roreček

114

ilustrace: Tereza Svobodová

text: Tomáš Roreček

106

ilustrace: Ella Nejedlová

text: Tomáš Roreček

116

ilustrace: Eliška Kálalová

text: Tomáš Roreček

118

ilustrace: Anna Buncová

text: Tomáš Roreček

120

ilustrace: Ela

text: Tomáš Roreček

122

ilustrace: Erik

text: Tomáš Roreček

124

ilustrace: Jan Vrzák

text: Tomáš Roreček

126

ilustrace: Tereza Trčková

text: Tomáš Roreček

128

ilustrace: Jan Novák

text: Tomáš Roreček

130

ilustrace: Erik

text: Tomáš Roreček

132

ilustrace: A. B.

text: Tomáš Roreček

134

ilustrace: Gabriela Machová

text: Tomáš Roreček

136

ilustrace: Anna Hernychová

text: Tomáš Roreček

138

ilustrace: Amélie Boušková

text: Tomáš Roreček

140

ilustrace: Barbora Krčová

text: Tomáš Roreček

142

ilustrace: Adam Zezulka

text: Tomáš Roreček

144

ilustrace: Natálie Kodetová

text: Tomáš Roreček

146

ilustrace: Dominik Rückner

text: Tomáš Roreček

148

ilustrace: Jakub Neumann

text: Tomáš Roreček

150

ilustrace: Lenka Krčálová

text: Tomáš Roreček

152

ilustrace: Eliška Andraščíková

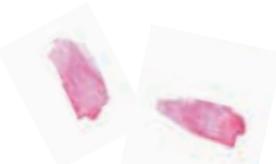
text: Tomáš Roreček

154

ilustrace: Eliška Jersáková

text: Tomáš Roreček

156

ilustrace: Valentína Šotnerová

text: Tomáš Roreček

158

ilustrace: Rozárka Veselá

text: Tomáš Roreček

168

ilustrace: Lukáš Dostál

text: Tomáš Roreček

160

ilustrace: Matyáš Forman

text: Tomáš Roreček

170

ilustrace: Veronika Ullrichová

text: Tomáš Roreček

162

ilustrace: Natálie Hylská

text: Tomáš Roreček

172

ilustrace: Anna Huddáková

text: Pavla Marešová

164

ilustrace: Elena Holická

text: Tomáš Roreček

174

ilustrace: Eliška Kálalová

text: Tomáš Roreček

166

ilustrace: Tereza Pachlová

text: Tomáš Roreček

176

ilustrace: Jan Vrzák

text: Jan Klein

178

ilustrace: Jan Novák

text: Tomáš Roreček

180

ilustrace: Barborka

text: Tomáš Roreček

194

PŘEBAL

ilustrace: Jaroslav Liška

FRONTISPIS

ilustrace: Markéta Čurgaliová

ÚVODNÍ SLOVO

ilustrace: Klára Kopečná

O KAMPANI

ilustrace: Hana Stehlíková a Verča Šrejmová

16

ilustrace: Otto Potůček

182

ilustrace: Vanesa Knapová

195

FAUNA A FLÓRA TUNDRY

PĚVUŠKA PODHORNÍ

PLAVUNÍK ALPSKÝ

PLOŠTĚNKA HORSKÁ

RAŠELINÍK LINDBERGŮV

ŠÍDLO HORSKÉ

SLAVÍK MODRÁČEK TUNDROVÝ

SLÍĎÁK OSTNONOHÝ

SMILKA TUHÁ

VŠIVEC KRKONOŠSKÝ

ZOUBKOČEPKA MECHOVITÁ

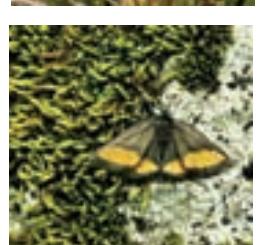
ČEPIČATKA RAŠELINNÁ

HUŇATEC KRKONOŠSKÝ

JEŘÁB SUDETSKÝ

KROPENÁČ VYTRVALÝ

KULÍK HNĚDÝ

LESKLICE HORSKÁ

LOMIKÁMEN SNĚŽNÝ

MRAZOVEC JEHNĚDOVITÝ

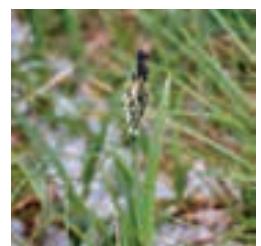
OKÁČ RUDOPÁSNÝ

OSTŘICE BIGELOWOVA

KYHANKA SIVOLISTÁ

BOROVICE KLEČ

OSTRUŽINÍK MORUŠKA

SÍTINA TROJKLANNÁ

OBSAH

Úvodní slovo ... 9–10

O kampani ... 13–14

Svět je krásný ... 18–19

Mezi sněhy, mezi ledy ... 20–21

Tahle věc je zkrátka jistá ... 22–23

Jen žádné zbytečné proslovky ... 24–25

Borovice kleč prý ztratila řeč ... 26–27

Klepítník členěný není vůbec zelený ... 28–29

Ve Vrchlabí nejsou srabi ... 30–31

Každý máme svoje vlohy ... 32–33

Sebralala se a šla do kina ... 34–35

Jak to jen říct ... 36–37

Nebe je modrý, tráva zelená ... 38–39

Koukni, jak je krásný ... 40–41

Huňatec, to zní huňatě ... 42–43

Tak to bylo, tak to bude ... 44–45

Ostružník moruška ... 46–47

Tundra v srdci Evropy ... 48–49

Lomikámen sněžný ... 50–51

Klepítník členěný ... 52–53

Bělorít šedý ... 54–55

Suchopýr pochvatý ... 56–57

Borovice kleč ... 58–59

Borovičí šišky ... 60–61

Kopyšník je hamížník ... 62–63

Ach, tahle hrdla slavičí ... 64–67

Kopyšník tmavý ... 68–69

Když je někdo bezkolenc ... 70–71

Jednoho dne zrána ... 72–73

Že je v tundře drsné žití ... 74–75

Ostružiník moruška ... 76–77

Smilka tuhá je ... 78–79

V Krkonoších je krásná příroda ... 80–81

Svět je víc moudrý ... 82–83

Cestou z pláně krkonošské ... 84–85

Sněžka je Krkonoš kněžka ... 86–87

Jedno kvapník dobré ví ... 88–89

To bych se na to kouk' ... 90–91

Šlapu si to na Violík ... 92–93

Na porostech tuhé smilky ... 94–95

Borovice si stojí dobře vkleče ... 96–99

V zurčícím prameni pod kamenem ... 100–101

Dnes jsem zas myslel na Marušku ... 102–103

Když ploštěnky večeří ... 104–105

Tam v tundře na pláních Krkonoš ... 106–107

Budoucnost je věc zcela nejistá ... 108–109

Lidi nejsou pokorní ... 110–111

Občas mívá divný pocitý ... 112–113

Ne, tohle není pohádka ... 114–115

Bezkolenec modrý ... 116–117

Mochna zlatá není svatá ... 118–119

Potkávám jednoho norníka ... 120–121

V celé své ploše ... 122–123

Tohleto je zkrátka jisté ... 124–125

Jsou noci, kdy je zoufalý ... I26–I27

Když je někdo šídlo ... I28–I31

Hodí se každá kačka ... I32–I33

Lipnice plihá ... I34–I35

Jestli nejsi vůl ... I36–I37

Dneska přišel listonoš ... I38–I39

Jak se asi tak chová ... I40–I41

Být či nebýt masožravý ... I42–I43

Občas mívá záхватy ... I44–I45

Denně kromě středy ... I46–I47

Proč padají krajíce ... I48–I49

Včera v noci ... I50–I51

Je to domněnka ... I52–I53

Kam jsme se to jen dostaly ... I54–I55

Kulíci hnědí, ti svoje vědí ... I56–I57

Snad je to jménem ... I58–I59

Víte to, lidi ... I60–I61

Borovice ponejvíce ... I62–I63

Motýl, kytka, slunce, mrak ... I64–I65

Kropenáč je vytrvalý ... I66–I67

Znávali jsme vrbovku ... I68–I69

V obřím dole žije ... I72–I73

Víš, pro někoho jako smilka ... I74–I75

Norník rudý je moc krásný ... I76–I77

V Humpolci prý bydlí Hliník ... I78–I79

Žila byla kyhanka ... I80–I81

